

HISTIOCYTAIR SARCOOM - MALIGNIE HISTIOCYTOSE - COMPLEX EN HET DNA-ONDERZOEK

- Het maligne, histiocytair sarcoom (HS) is een tumor van histiocytair cellen welke hun oorsprong in het beenmerg vinden. Hun normale functie betreft de afweer. (1) Een eerste vorm van het histiocytair sarcoom betreft het optreden van gelokaliseerde tumoren met name in onderhuidse weke delen, of van structuren nabij gewrichten, maar ook andere locaties zijn beschreven; naast sterke lokale infiltratie (vorming van uitlopers) treedt verspreiding naar regionale lymfknoepen en vandaar naar inwendige organen (longen, lever, milt) op in een groot aantal gevallen, veelal binnen 1 jaar na verwijdering van de primaire tumor. Deze vorm wordt veel aangetroffen bij de Flatcoated Retriever, met als klinisch symptoom gezwelvorming en of kreupelheid.

- Bij andere dieren openbaart het histiocytair sarcoom zich in eerste instantie als een tumor met direct meerdere haarden in één of meer inwendige organen, zoals longen, milt, lever, nieren, lymfeklieren in buik of borstholte, beenmerg en soms centrale zenuwstelsel. Vaak is de naam maligne histiocytose (MH) hiervoor gebruikt. In welk inwendig orgaan zich de primaire tumor bevindt, is vaak niet aan te duiden. Het klinisch verloop wordt gekenmerkt door een snelle progressie. De ziekte komt voor bij middelbaar tot oudere honden en de kans van optreden is sterk verhoogd bij de Berner Sennenhond en in mindere mate, ook bij de Flatcoated Retrievers. Deze ziektevorm is voor het eerst bij de mens beschreven in 1939, bij de hond in 1978.

De meest voorkomende klinische symptomen zijn:

- gebrekkige eetlust (anorexie)
- gewichtsverlies
- extreme sloomheid (apathie)
- bloedarmoede / verhoogde bloedafbraak (anemie)
- hoesten, kuchen en hijgen, kortademig zijn

De diagnose HS of MH wordt gesteld op basis van klinische verschijnselen, aangevuld met radiologisch (borstholte) of echografisch (buik) onderzoek gevolgd door onderzoek van bipten (stukje weefsel). Soms is celonderzoek (cytologie) van een dunne-naaldbipt voldoende om te weten dat we met HS/MH te maken hebben. In vrij veel gevallen is het onderzoek van een stukje weefsel nodig om het precieze type van de tumor vast te stellen. Weefselonderzoek kan dus noodzakelijk zijn om de mogelijkheid van een behandeling goed in te schatten. Het is ook van groot belang voor het onderzoek naar de oorzaak van HS/MH. Dus ook van patiënten waar uitbreiding van een tumor uitzicht meer biedt op een adequate behandeling meer, geeft inzending van weefsel, verzameld kort na overlijden extra mogelijkheden voor het wetenschappelijk onderzoek naar de achtergrond. In dergelijke gevallen wordt het weefselonderzoek door de patholoog betaald uit projectgelden.

Behandeling

Terwijl honden met HS - mits bij presentatie nog geen zichtbare uitzaaiingen aanwezig zijn - soms extra tijd van leven is gegund door chirurgie, kent MH een snel en progressief karakter, waarbij op dit moment nog geen adequate therapie voor handen is. Bestaande behandelingsmethoden zijn slechts levensverlengend (weken ??).

Een mogelijke ontwikkeling betreft een nieuwe vorm chemotherapie, welke op dit moment zeer duur is, en nog een experimenteel karakter draagt.

Wetenschappelijk onderzoek

HS en in mindere mate MH vormen samen één van de meest voorkomende sterfte-oorzaken bij Flatcoated Retrievers. Door het insturen van het meldingsformulier van ziekten en aandoeningen willen we meer inzicht krijgen op welke leeftijd en in welke mate MH voorkomt en of in bepaalde lijnen MH vaker voorkomt. Door middel van DNA-onderzoek kan het gen of de genen opgespoord worden die verantwoordelijk zijn voor de ziekte, zodat we in de toekomst met een gericht fokbeleid de sterfte als gevolg van MH kunnen terugdringen.

In Engeland wordt al een aantal jaren door David Sargan van de Universiteit van Cambridge hieraan gewerkt. Begin 2004 is een grote subsidie voor dit onderzoek verkregen. Eind 2004 is er een samenwerking tot stand gekomen tussen de faculteit voor Diergeneeskunde in Utrecht en de Universiteit van Cambridge. Tevens is een convenant gesloten tussen Utrecht en de Flatcoated Retriever Club waarin is vastgelegd dat de FRC zich zal inzetten om dit onderzoek te ondersteunen.

Bloed en weefsel van Flatcoated Retrievers met tumoren:

Daarom herhalen wij het al eerder gedane verzoek om uw dierenarts bloed en weefsel van flatcoats met tumoren op te laten sturen met het volledig ingevulde officiële bloed monster formulier vergezeld van een 5 generatiestamboom van de hond.

Flatcoats van 10 jaar en ouder:

Voor het DNA onderzoek is eveneens bloed van gezonde oudere flatcoats nodig, om precies te zijn, flatcoats van 9.5 jaar en ouder. Deze honden zullen waarschijnlijk geen Histiocytair Sarcoom of Maligne Histiocytose meer krijgen.

Hun DNA wordt daarom gebruikt om genetische verschillen op te sporen.

Ondersteun het onderzoek en laat bloed afnemen als u de hond laat enten b.v.

Informatie over het onderzoek, formulieren etcetera, kunt U vinden op de link:

www.wagenrenk.com

© Rutteman, revisie, 22-10-2009